VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 255)
z dnia 23 września 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 255)

23 września 2015 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk nr 3205).

W posiedzeniu udział wzięli: **Elżbieta Seredyn** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Joanna Mikke** starszy specjalista w Głównym Urzędzie Statystycznym, **Łukasz Cieciorowski** główny specjalista w Ministerstwie Zdrowia, **Anna Maria Dukat** ekspert w Business Centre Club, **Marcin Maksymiuk** ekspert w Związku Powiatów Polskich, **Agnieszka Kochańska** specjalista w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa, Dariusz Lipski, Ewa Molska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Maria Iwaszkiewicz, Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Witam. Otwieram 255 posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W projekcie porządku posiedzenia mamy rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych, druk nr 3205.

Czy do powyższej propozycji porządku posiedzenia są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji.

Bardzo proszę przewodniczącą podkomisji nadzwyczajnej, panią poseł Marzenę Okłę-Drewnowicz, o przedstawienie informacji dotyczącej przebiegu prac nad projektem.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (PO):

Bardzo dziękuję panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, projekt dotyczy nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, ściśle mówiąc, sytuacji korzystania z dodatku z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego. Dotychczas, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, osobie korzystającej z urlopu wychowawczego i sprawującej opiekę nad jednym, dwojgiem lub więcej dziećmi przysługiwał dodatek w wysokości 400 zł. 26 czerwca 2014 r. Naczelny Sąd Administracyjny uznał, iż dotychczasowe przepisy są niejasne i różna jest ich interpretacja. W efekcie, podczas urlopu wychowawczego, matki otrzymywały jeden dodatek w wysokości 400 zł albo, w zależności od liczby dzieci, dodatek był podwajany. W przypadku dwójki dzieci było to 800 zł, a trójki – 1200 zł. Od tego czasu wiele osób przebywających na urlopach wychowawczych i korzystających z dodatku starało się o niego w sądzie. Od momentu wydania wyroku, podobne sytuacje bywają powszechne.

W proponowanej nowelizacji chcemy, aby pozostał, jak dotychczas, jeden dodatek, ale jego wysokość była różna w zależności od ilości dzieci. Jeżeli w rodzinie jest jedno dziecko, dodatek wynosi 400 zł, w przypadku dwójki, wzrasta o kolejne 400 zł. Bez względu na fakt, czy dzieci rodzą się podczas jednego porodu, np. bliźniaki, dodatek wynosi 800 zł. Z kolei, jeżeli w ciągu urlopu wychowawczego przychodzi na świat kolejne dziecko, dodatek wzrasta o 400 zł. Powyższe rozwiązanie przyjęła podkomisja.

Podczas posiedzenia podkomisji pojawiły się opinie, że w projekcie brakuje rozwiązań dotyczących urlopów wychowawczych w sytuacji, kiedy sprawowana jest opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym. Wówczas urlop jest dłuższy o trzy lata. Może być przy-

znawany do 18 roku życia dziecka. Proponowałabym zatem, żeby na dzisiejszej Komisji przyjąć poprawkę dostosowującą nowelizację do stanu prawnego i poprawić sytuację rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne.

Chcę również zaproponować jedną poprawkę dostosowującą naszą nowelizację do Kodeksu pracy, która wchodzi w życie z dniem 2 stycznia 2016 r., mówiącą, że urlop wychowawczy przyznaje się do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko ukończy 6 rok życia.

Chcę, aby na dzisiejszym posiedzeniu Komisja zaakceptowała powyższe zmiany.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję pani przewodniczącej. Wiem, że pan dyrektor, w imieniu pani minister, sygnalizował jeszcze jedną poprawkę. Czy mógłby pan już teraz powiedzieć, w której części ustawy powinna się ona znaleźć i jakie jest brzmienie nowej propozycji? Czego ona dotyczy?

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Olgierd Podgórski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proponujemy dodać jeszcze jedną poprawkę do przedłożonego projektu o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Dotyczyłaby znowelizowanej ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, którą Sejm przyjął 24 lipca 2015 r. Ustawa wprowadza zmiany w zakresie prowadzenia przez gminy działań wobec dłużników alimentacyjnych. Na skutek przyjętych zmian, gminy prowadzące postępowanie wobec dłużnika, w szczególności uchylającego się od długiego czasu od obowiązku alimentacyjnego, mogą mieć zmniejszone koszty na prowadzenie tych działań. Uważamy, że może przynieść to negatywne skutki wobec działań dłużnika i chcemy prosić Wysoką Komisję o uwzględnienie zmiany, która przywróci stan prawny istniejący przed przyjętą nowelizacją. Byłaby to również poprawka odnosząca się do tytułu ustawy. Po art. 1 dodalibyśmy art. 1a. Proponujemy, aby zmiana weszła w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Będziemy o tym dyskutować w odpowiednim momencie.

Szanowni państwo, rozumiem, że wszystkie propozycje poprawek, pani przewodniczącej i pana dyrektora, zostały przedstawione legislatorom, którzy się z nimi zapoznali.

Pojawiła się zmiana odnośnie do tytułu ustawy. Proszę pana dyrektora o dokładne przedstawienie, czego dotyczy art. 1a i wynikająca z niego zmiana do tytułu ustawy.

Zastępca dyrektora DPR w MPiPS Olgierd Podgórski:

W związku z przedstawioną poprawką, proponujemy, aby tytuł ustawy otrzymał następujące brzmienie: „O zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów".

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Odnośnie do art. 1a, proszę o uwagi przedstawicieli Biura Legislacyjnego.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Szanowni państwo, chcę odnieść się do zaproponowanej poprawki polegającej na dodaniu nowego artykułu, zmieniającego ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pragniemy zwrócić uwagę, iż przedłożona poprawka wykracza poza zakres tematyczny, gdyż projekt pierwotnie zakładał tylko zmianę ustawy o świadczeniach rodzinnych. Rozumiejąc potrzebę wprowadzenia poprawki, nie wnosimy uwag legislacyjnych. Jest ona *stricte* merytoryczna.

Jeszcze jedna sprawa, na którą chcemy zwrócić uwagę. Ustawa będzie wchodziła w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani mecenas, kwestia, że ustawa będzie wchodzić w życie 2 stycznia 2016 r., była już sygnalizowana.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Tak, ale artykuł będzie wchodził w życie z dniem ogłoszenia. W związku z tym, zgłaszamy państwu wątpliwość, iż zgodnie z ustawą ogłaszania aktów normatywnych, przyjęte jest 14-sto dniowe *vacatio legis*, natomiast w uzasadnionych przypadkach, kiedy ważny interes państwowy wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie, takim dniem może być dzień ogłoszenia. Musi zostać to jednak uzasadnione.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani minister, proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Seredyn:

Zacznę od kwestii podnoszonej przez przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Będziemy się upierać, żeby poprawka zaistniała i państwo przychylili się do niej. W przeciwnym razie interes samorządu gminnego straci na swojej wadze. Z tego powodu termin wejścia w życie ma istotne znaczenie. Natomiast stanowisko rządu do projektowanej ustawy jest pozytywne, z kilku powodów. Po pierwsze, mówimy ponownie o polityce rodzinnej i ważnym elemencie, czyli wyposażenie rodzin wielodzietnych w dodatkowe środki. Po drugie, precyzyjnie określa i wyjaśnia wszelkie zawiłości, które pojawiły się w związku z interpretacją Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł Elżbieta Rafalska, bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani minister, chcę zwrócić uwagę, iż pamiętam dyskusję o zmianie ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów. Zawsze pojawiają się pytania, co oznaczają zmiany dla samorządów, jakie będą skutki finansowe, jak wygląda problem prowizji? Państwo nie zwracają na to uwagi. Z góry można przewidzieć, że będą miały miejsce dodatkowe skutki finansowe, podobnie jak w przypadku ustawy „złotówka za złotówkę". Wprowadzenie ustawy zwiększy liczbę osób, które będą, przykładowo, przeprowadzały obliczenia. Awansem można przeprowadzić wiele rzeczy. Dzisiaj wiele spraw wprowadza się „tylnymi drzwiami". Niezależnie, co mówią pani mecenas i pani minister, zawsze pojawia się interes społeczny. To są kwestie łatwe do przewidzenia: niedbała legislacja, pośpiech, jakby praca podkomisji nie dotyczyła zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zmieniamy tytuł, czyli fundament. Poprzednia ustawa odnosiła się do innych kwot. To nie są odpowiednie i spokojne prace nad ustawami. Skutkiem tego, posłowie są krytykowani za poprawki, które wymagają uważnego czytania. Pamiętam, że państwo z ministerstwa zawsze przynosili poprawki, a następnie okazywało się, że pojawiały się sprawy nieprzedyskutowane i do końca niezrozumiałe.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Na razie rozstrzygamy tytuł ustawy i art. 1a.

Szanowni państwo, myślę, że pani poseł Rafalska dotyka poważnej kwestii. Mamy świadomość, że jeżeli teraz nie uchwalimy ustawy, chociaż nie przebiega to regulaminowo, sprawa zostanie odłożona na wiele miesięcy. Nie pojawiały się kontrowersyjne kwestie odnośnie do *meritum*, stąd mogliśmy wcześniej uniknąć tego błędu. Niestety, dzisiaj się nie udało.

Stawiam zatem pytanie, czy ktoś jest przeciwny wobec zamiaru uzupełnienia ustawy?

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Mam jeszcze jedno pytanie, panie przewodniczący. Obecnie jest uchwalanych bardzo wiele ustaw. To niewyobrażalne. Naprawdę idealnym porządkiem prawnym byłoby przygotowanie szybkiej i zwykłej nowelizacji ustawy o uprawnionych, w której byłby zawarty omawiany artykuł. Można byłoby ją równolegle uchwalić i nikt nie zgłaszałby najmniejszych wątpliwości. Mogłaby to być inicjatywa poselska, niewymagająca długiej drogi przechodzenia. Gdybyśmy projekt złożyli odpowiednio wcześniej, nie przeżywalibyśmy tych dylematów, o których mówi pan przewodniczący. Oczywiście ustawa jest potrzebna, pisały już o tym media, skarżyły się samorządy, itd.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł, nie ma takich możliwości. Prawdę mówiąc, to jest ostatnie robocze posiedzenie.

Szanowni państwo, w obecnej sytuacji i uwarunkowaniach w jakich się znajdujemy, czy ktoś jest przeciwny wobec nowego tytułu ustawy i dodaniu art. 1a? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że art. 1a i zmieniony tytuł ustawy zostały przyjęte.

Przystępujemy do art. 1 zdania wprowadzającego. Myślę, że nie jest on kontrowersyjny. Nie słyszę uwag, zatem stwierdzam, że został on przyjęty.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Chcę zapytać o jedną kwestię. Chodzi mi o finansowe skutki tej ustawy. W projekcie była podana ocena skutków regulacji, pierwotnie wprowadzono kwotę 200 zł na każde dziecko. Obecnie jest to 400 zł. Rada ministrów przyjęła projekt budżetu. Pani minister, proszę powiedzieć, jak duże są rezerwy? Jakie działania podejmie ministerstwo i gdzie znajdują się możliwości zabezpieczeń? Jak oceniają państwo skutki regulacji nowego zapisu, przy obecnej wysokości dodatku liczonego na każde dziecko?

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Ocena skutków regulacji dla projektowanej nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych mówi, że wydatki będą na poziomie 43.000 tys. zł w skali roku. Prace nad budżetem jeszcze trwają. Posiadamy rezerwę na świadczenia rodzinne w wysokości 12.000.000 tys. zł. Ministerstwo Finansów zapewnia nas, że środki będą wystarczające. Chcę dodać, że po decyzji sądu, który przyznał drugi dodatek, jesteśmy zobowiązani do jego wypłacania. Nie mamy cienia wątpliwości, że jest to zgodne z regulacją.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani minister, z najprostszego rachunku wynika, że należy liczyć podwójnie. Gdy mówiliśmy o 43.000 tys. zł, dodatek był przewidziany na kwotę 200 zł. Jeżeli przekazujemy 400 zł, środki na świadczenia rodzinne trzeba będzie co najmniej podwoić. Na pewno nie rozmawialiśmy o tym podczas pierwotnego projektu, w związku z tym chciałabym, żeby ministerstwo posiadało bardziej dokładne wyliczenia. Jeżeli będzie drugie czytanie, proszę przygotować się na te pytania.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, czy ktoś jest przeciwny wobec zmiany pierwszej litery „a”? Nie słyszę. Do zmiany „b” wprowadzona została poprawka, którą przedstawiła pani Marzena Okła-Drewnowicz.

Bardzo proszę o informację od pań legislatorek, czy nowe brzmienie ust. 2a i 2b jest prawidłowa?

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Pod względem legislacyjnym nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec zamiaru przyjęcia zmiany oznakowanej jako litera „b”? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przypominam, że po art. 1 dodaliśmy art. 1a.

Czy do art. 2 są uwagi? Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Stwierdzam, że został on przyjęty.

Art. 3 ma być zmieniony. Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Rozumiem, że jesteśmy w okresie wyborczym i chcemy nieba przychylić obywatelom, gdyż ustawa ma wejść pierwszego dnia drugiego miesiąca…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Nie, pani poseł. Zostanie wprowadzona poprawka mówiąca o 2 stycznia 2016 r. Pani przewodnicząca Okła-Drewnowicz mówiła o synchronizacji z Kodeksem pracy.

Czy nowe brzmienia art. 3 jest prawidłowe? Bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Rozumiemy, że konsekwencją dodania nowego art. 1a, wejście w życie będzie dotyczyło poprawki zatytułowanej „poprawka druga". Oznacza, że ustawa wchodzi w życie z dniem 2 stycznia 2016 r., za wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy akceptują państwo art. 3, w brzmieniu przedstawionym przez panią legislator? Nie słyszę uwag, zatem uznaję, iż został on przyjęty.

Czy jest ktoś przeciwny wobec całej ustawy zawartej w sprawozdaniu? Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja jednomyślnie przyjęła sprawozdanie z poprawkami.

Proponuję, aby sprawozdawcą Komisji była przewodnicząca podkomisji nadzwyczajnej, pani poseł Marzena Okła-Drewnowicz. Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że nie ma wątpliwości, iż projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, dlatego nie ma potrzeby zasięgania dodatkowej opinii.

Wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.